promena.md 12/31/2020

Proměna 1912

Franz Kafka

Analýza uměleckého textu

I. část

- Zasadit výňatek
- Téma:
 - Hlavním námětem povídky je přeměna člověka ve hmyz a následující vývok vztahu rodiny k tomuto stvoření

Hlavní myšlenka:

- o odcizení mezi lidmy, nemožnost komunikace, propadnutí světu věcí
- o je na každém jak si to vyloží
- o např. marxisti vidí myšlenku jak kapitalismus je zlý

Motiv:

Vůle, beznaděj, odcizení, samota, smrt

Časoprostor:

- v maloměstském bytě rodiny Řehoře Samsy v nejmenovaném městě
- Literární druh: epika, próza
- Literární žánr: Povídka Dílo s menšim počtem postav a jednoduchým dějem, možné novela

II. část

• Struktura díla

- o chronologické dílo
- 3 kapitoly
 - 1. stane se broukem, rodina se stím srovnává
 - 2. rodina se učí fungovat s broukem
 - 3. motiv odcizení brouka, smrt je lepší pro všechny

Hlavní postavy

- Řehoř Samsa
 - obchodní cestující, je pečlivý, trpělivý, svědomitý, zodpovědný, živí rodinu, hodný
 - Snížená sebedůvěra
 - Promění se v brouka, bere to jako fakt a necítí se ublížen
 - Řehoř umírá vysílený a vyhladovělý
 - když zemře, všem se uleví a nikdo netruchlí
- Markéta
 - Sestra Řehoře, je obětavá a hraje na housle
 - snaží se Řehořovi pomáhat
- o otec
 - je praktický, tvrdý, přísný
 - po proměně musel začít pracovat
- o matka
 - starostlivá, opatrná, přemáhá v sobě odpor k broukovi

promena.md 12/31/2020

- Gréta
 - posluhovačka, Řehořem opovrhovala
 - nenazývala ho jménem

Děj

- o Řehoř se promění ve hmyz, ale netrápí ho, že je hmyz, ale že nemůže do práce
- poté zjištuje, jak bude těžké žít v těle brouka to bude těžké a smířit se s faktem, že již neumí mluvit lidskou řečí a jeho vlastní rodina se jej štítí
- o jediný, kdo se o něm alespoň v první chvíli stará, je jeho sestra Markéta
 - nosí mu jídlo a snaží se mu v pokohi, vytvořit úkryt
- Postupem času ale také začne řehoře nenávidět jako zbytek rodiny
- o On ale stále miluje svou rodinu a snaží se nedělat problémy
- rodina se dostane do finanční tísně a musí pronajmout jeden pokoj 3 pánům, kteří jsou velice nároční
- Jednoho dne poslouchají Markétu hrát na housle, a to přivolá Řehořovu pozornost a odejde ze svého pokoje
- Nájemníci ho uvidí a znechutí odejdou z bytu
- Řehoř se rozhodne, že už nebude trápit svou rodinu a pár dní nic nejí, dokud nevyhladoví k smrti
- Služka jeho vysušené tělo vyhodí a všem se uleví

Výstavba vět

- Jazyk
 - autor se vyjadřuje chladně bez emocí
 - styl je věcný, až úřednický
 - er forma
 - jednotlivé postavy jsou nahlíženy z vnější perspektivy
 - spisovný, prostý vecný styl
- Tropy a figury
 - vulgarismus ono to chcíplo
 - eufemismus z chřípí mu slabě unikl poslední dech
 - hyperbola s nějvětší rychlostí bouchl dveřmi

III. část

Literárně historický kontext

- zařazení díla
 - Expresionismus
 - ponuré, temné, pocit beznaděje
 - Realismus
 - přesné popisy, zobrazování reality
 - surrealismus
 - proměna v brouka, pocity
- o Kafku řadíme do pražské literatury 1. polovina 20. století
- o období mezi první a druhou sv. válkou

• Další autoři

- Pražská německá literatura
 - Max Brod
 - Franz Viktor Werfel
- Německo

promena.md 12/31/2020

- Herman Hesse
- o Amerika
 - Francis Scott Fitzgerald
 - velký gatsby
 - podivuhodný případ Benjeminna Buttona
 - Robinson Jeffers
 - Básně z Jestřábí věže

Autor

- Patří do skupiny Pražské německé literatury
- o židovského původu, ale židem se necítil být
- Měl komplikovaný vztah s otcem, měl přísnou výchovu
- o měl také komplikovaný vztah se ženami
- o patřil k nejvlivnějším a nejoceňovanějším spisovatelům 20. století
- vystudovaný právník
- jeho prózy byli ovlivněny expresionismem vybírá si fantastické, katastrofické a pesimistické náměty
- 14x se stěhoval po Praze
- životní přítel byl Max Brod
- o trpěl tuberkulózou od 1917
- o zemřel 1924
- o v závěti chtěl aby jeho díla byla zničena
- ∘ Díla
 - Proces romány
 - nezvěstný
 - Zámek